

Az ősidők óta ismert aloé napjainkban reneszánszát éli.

Mai karrierje annak is köszönhető, hogy megtalálták a friss gél tartósításának a módját, ami anélkül csomagolható, hogy elinduljanak benne a bomlási folyamatok és elveszítse hatékonyságát.

Ma is jelentős mértékű kutatás folyik, hogy többet tudjanak meg az aloé különböző összetevőinek tulajdonságairól, és megfejtsék „varázslatát”, csodát azonban hiába keresünk, mert az nincs!

ALOÉ A SZUPERSTÁR

FOTÓ: FRÁTER ERZSÉBET, FLORADANIA

Gyógyászati és kozmetikai célra leggyakrabban az orvosi aloét (*Aloe vera*, régebbi nevén *Aloe barbadensis*) használják. Örökzöld, élő növény. Levélrózsát alkotó, 40-50 centiméter hosszú, kard alakú, szürkészöld, pozsgás levelei szélén szúrós tövisek sorakoznak. Sárga virágai másfél méter magasra is megnövő, dús virágzatban nyílnak.

Őshazája valahol Délnyugat-Arábia félszigeteiben lehetett. Ma már szerte a világon termesztik, ültetik, és az ültetvényekről kivadulva a Földközi-tenger mellékén, Ázsiában és Közép-Amerikában is elterjedt.

A sárga gyanta

Az ókor óta ismert gyógynövény, az egyiptomi leírásokban és ábrázolásokban is gyakran szerepel. A töben levágott levele-

ket valamikor kecskebőrrel kibélelt talajmélyedésbe állították néhány órára. A húsos levelek külső rétegeiből kicsorgó sárgásszürke, szúrós szagú, nyúlós állagú, kesernyős ízű nedvet, az aloint összegyűjtötték, levegőn szárították, vagy üstben melegítve párolták. Az így nyert aloégyanta fertőtlenítő és hashajtó hatású, székrekedésre, a bélmozgások serkentésére ajánlották, de súlyos görcsöket, vetélést vagy koraszülést is okozhat. A gyantát sárga porrá őrölték, majd növényi olajokba, kenetekbe keverve használták egyebek között festékek, hajók faanyagának tartósítására, sőt szárító és konzerváló tulajdonságai miatt holttestek

balzsamozására is. Bár a Szentföldön nem mumifikálták a holttesteket, a temetkezés során használtak aloét. A jómódú családok halottait lemosás után gyołcsba tekerték, de előtte fűszerekkel, kenőcsökkel kenték meg és a gyołcs rétegei közé is drága fűszereket tettek, ezután helyezték el a holttestet az előkészített sziklasírban. A Biblia is említi, hogy a Jézus temetésére készített kenetben is volt aloé.

TUDTA, HOGY...

...a liliomfélék családjába tartozó aloék a trópusok száraz éghajlatú vidékein, főként Dél-Afrikában és Madagaszkáron honos növények; és a több mint 360 fajuk között fák és cserjék, lágyszárú, tölevélrózsás fajok is előfordulnak?

A gazdag kocsonya

A ma oly nagy divatba jött aloétermékek, a táplálék-kiegészítők, gyógyszerek és kozmetikumok azonban nem a növény sárgás nedvéből, hanem a levelek belső

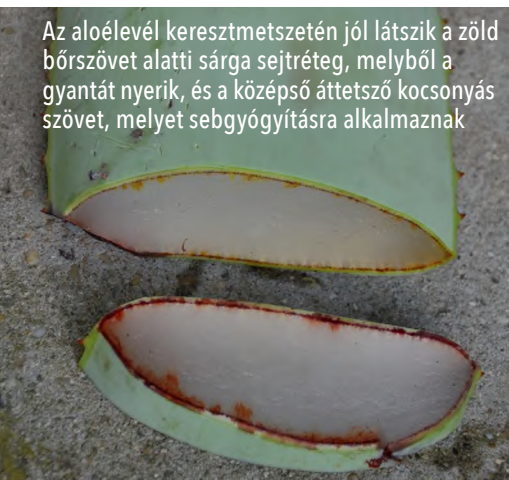
FONTOS

Nálunk csak dezsás növényként lehet nevelni, nem fagyűrő, télen is minimum 5 °C-ot igényel.

Az aloék nagy nemzetségéből gyógynövényként legfőképpen az orvosi aloét használják (Caesarea, Izrael)

Pietro Longhi a gyógyszerészt megőrkítő festményének előterében egy cserepes aloé zöldell (1752, Velencei Akadémia)

Az aloélevél keresztmetszetén jól látszik a zöld bőrszövet alatti sárga sejtréteg, melyből a gyantát nyerik, és a középső áttetsző kocsonyás szövet, melyet sebgyógyításra alkalmaznak

Az ókorban azért is kedvelték, mert levele hosszan tárolható és hajókon vagy tevekaravánokkal könnyen szállítható gyógynövény (Kashan piac, Irán)

A fás aloé (*Aloe arborescens*) világszerte ültetett dísnövény (Kapernaum, Izrael)

TÖBB EZER ÉVE ISMERIK

Már az ókori Egyiptomban is ismerték, ábrázolása megjelent a *Tutanhamon* fáraó 3400 éves sírmellékleteihez tartozó festett ládikán. Nagy Sándor a Kr. e. 4. században azért foglalta el Afrika szarvánál Szokotra szigetét, hogy ellenőrizhesse az aloé-ültetvényeket, és *Kolumbusz* is vitt magával sebgyógyításhoz a hosszú hajóútjaira.

részének kocsonyás, áttetsző, színtelen állományából készülnek. Ennek a vitaminokban, ásványi anyagokban, aminosavakban és enzimekben gazdag gélnek számtalan gyógyhatást tulajdonítanak. Erősíti az immunrendszert, méregtelenítő, gyulladáscsökkentő, fájdalomcsillapító, tumorellenes, vírus-, baktérium- és gombaölő hatású, gyomorerősítő, serkenti az emésztést és a vérkeringést, elősegíti a bőr regenerációját és hámosodását. A frissen felaprított leveleket vagy azok szivárgó nedvét égési és zúzott sebekre, kiütésekre teszik.

Fráter Erzsébet